

«Евразийский национальный
университет имени Л.Н.Гумилева»
Экономический факультет
Кафедра учет и анализа

ФГАОУ ВО «Российский
университет дружбы народов»
Экономический факультет
Кафедра бухгалтерского учета,
аудита и статистики

**«МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ УЧЕТА И АУДИТА:
КЛЮЧЕВЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ И НЮАНСЫ ПЕРЕХОДА В
УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ»**

**Сборник On-line Международной научно-практической
конференции 21 февраля 2025 года**

УДК 657(47+57)
ББК 65.053
П78

Рекомендовано к печати Ученым советом
Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева

Рецензент – PhD, доцент *Каршалова А.Д.*

Научные редакторы:

заведующая кафедрой учета и анализа ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, кандидат
экономических наук, ассоциированный профессор *Г.Д. Аманова*
PhD, и.о.доцент ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Жолаева М.А.
заведующая кафедрой бухгалтерского учета, аудита и статистики РУДН, кандидат
экономических наук, доцент *Л.Н. Сорокина*

П78 «Международные стандарты учета и аудита: практика применения в условиях цифровой экономики»: сборник статей
Международной научно-практической конференции. Астана, ЕНУ им
Л.Н.Гумилева, 2025. – 304 с.

ISBN 978 601 337 121 4

Сборник статей научно-исследовательских работ студентов, магистрантов, докторантов, профессорско-преподавательского состава по итогам Международной научно-практической конференции 21 февраля 2025 г.

Предназначен для широкого круга читателей.

Электронная версия материалов сборника размещается на сайте www.enu.kz

Сборник научных статей участников конференции подготовлен по материалам, представленным в электронном виде. Ответственность за содержание материалов несут авторы статей.

© Коллектив авторов, 2025
© ЕНУ имени Л.Н.Гумилева, 2025
© РУДН, 2025

ISBN 978 601 337 121 4

СОДЕРЖАНИЕ

Абдула-Заде Георгий Заурови., Петровская М.В. Новые аспекты налоговой среды 2025	6
Абдулина Мадина Ельнуровна Теория и практика применения ISSAI в системе Государственного аудита Республики Казахстан	10
Кумехов К.К., Шахарова А.Е., Абдулина М.Е. Теория и практика применения ISSAI в системе Государственного аудита Республики Казахстан	13
Айболатова Аяжан Айболатовна., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Интеграция корпоративного учета и анализа в процесс мониторинга и аудита госзакупок в Казахстане: вызовы и перспективы	16
Алайи Кибанду., Ольга Николаевна Протасова. Бухгалтерский учёт и аудит финансовых результатов в условиях цифровой трансформации	19
Алтынбек Айгерим Бакыткызы., Жаксыбеков Алишер Алматович. Новые направления в национальных стандартах учета и аудита в свете поддержке бизнеса в связи с пандемией	23
Антонов Даниил Евгеньевич, Влияние цифровой экономики на развитие методов бухгалтерского учёта	27
Асадилобеков Руслан Шодмонбекович., Мартынович Светлана Николаевна. Противодействие корпоротивной коррупции	30
Афонин С.Д, Абуева М.М. Востребованность профессии бухгалтера и аудиторов эпоху цифровизации	35
Ахмад Заки. Китайские инвестиции как ключевой фактор поддержки и развития российской экономики в условиях санкций Запада	38
Әнел-Ханым Сабитова., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Инструменты системы внутреннего контроля предприятий нефтедобывающей отрасли	42
Абуева Милана Магомед-Салиевна., Батжаргал Батцэцэг. Роль комплаенса и корпоративных расследований в противодействии корпоративным преступлениям	47
Балкунов Юрий Викторович, Петровская Мария Владимировна., Проблемы развития управленческого анализа в Российской Федерации	50
Бекмырзаев Алтынбек. Финансовые результаты деятельности организации и оценка эффективности их использования	57
Брук Юлия Михайловна. Налоговая реформа 2025 г. Не забываем «старые» налоговые льготы	60
Ван Линьжуй Тренды международного налогообложения и валютного контроля	64
Ветрова Алина Дмитриевна, Дуброва Марина Викторовна. Финансирование национального проекта «туризм и индустрия гостеприимства» за счет средств федерального бюджета	66
Волдохина Елизавета Александровна Концепция качества аудита: управление ключевыми элементами	70
Глушанков Кирилл Владимирович., Сорокина Лариса Николаевна. Капитализация затрат как способ завышения экономических результатов	75
Громова Ксения Алексеевна., Кумехов Константин Колумбиевич. Цифровизация, как предпосылка формирования новых учетных систем	78
Дикомбаева Каныкей Болотовна Пути эффективности использования собственного капитала	83
Егорова Валерия., Кошурко Владимир., Мартынович Светлана Николаевна. Появление ИИ в национальных стандартах учета и аудита в свете поддержки бизнеса	88
Журкин Даниил Владиславович. Интеграция искусственного интеллекта в аудит	92
Жолаева М.А. Развитие устойчивого развития в бухгалтерском учете - когнитивный	96

и концептуальный подходы	
Захарова Елизавета Юрьевна., Терентьева Татьяна Олеговна. Российские и международные стандарты учета издательской деятельности	101
Искакова Айгуль Болатбековна. Риск-ориентированный подход в системе управления охраной труда на предприятиях	106
Каирканова Зульфия Раисовна., Аманова Г. Data-mining и перспективы применения в аудите: вызовы и преимущества	109
Какен Алуа Азаткызы. Редомициляция компаний в международной практике: деофшоризация и декларирование зарубежных активов	115
Котов Егор Александрович оценка эффективности использования оборотных активов ОАО «РЖД»	119
Кыдырбек Айида Ердоскызы., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Современные цифровые инструменты для повышения качества аудита и выявления мошенничества: кейсы из Казахстана	122
Лай Тху Фыонг. Внедрение МСФО во Вьетнаме: анализ текущей ситуации	128
Маркарян Рубен Мкртичович. Развитие производства вина в Грузии: состояние, проблемы, перспективы	132
Мендыгалиева К.К ., Сорокина Л.Н. Большие данные во внутреннем контроле. Опыт и практические рекомендации	137
Менешова Айгерим Кадирбековна. Роль внутреннего аудита в предотвращении финансовых потерь компании	141
Мұратқызы Ә., Аманова Г.Д. Эволюция международных стандартов учета и аудита в цифровой экономике: конвергенция, риск-ориентированный подход, комплаенс-анализ и роль консолидированной отчетности	144
Владимир Викторович Набатчиков. ГИС-технологии на стыке рисков и возможностей: комплаенс, безопасность и инвестиции в эпоху данных	151
Омукеева Айдай. Анализ эффективности использования нематериальных активов	154
Першина Александра Денисовна., Сидоренко Евгения Олеговна., Неспанова Ирина Викторовна. Внутренний аудит: как достигать результатов и соблюдать баланс интересов	156
Петрунин Дмитрий Александрович Совершенствование прямого метода оценки налогового потенциала региона.	159
Петялина Анна Валентиновна. Типовые схемы и методы мошенничества	162
Потехина Елена Витальевна. Некоторые подходы к оценке инвестиционной привлекательности города Москвы	165
Рамазанова Аружан Куанышовна., Абуева Милана Магомед-Салиевна Манипуляции с финансовой отчетностью	169
Рыбалко Галина Николаевна, Дуброва Марина Викторовна. Развитие внутреннего туризма при реализации национальной цели «устойчивая и динамичная экономика»	172
Рысбек кызы Алия. Анализ эффективности использования основных средств	176
Адилбай Улпан., Сансызбай Аруна., Сағынбаева Алина., Сейтканова Саяна., Шынтас Гулсая. Тренды международного налогообложения и валютного контроля	179
Сериккали Сабит. Достижение высокого уровня прибыльности в амбидекстрии управленческого учета	183
Темфак Джиоги Ален., Петровская Мария Владимировна. Инвестиционная привлекательность компании Камеруна	190
Шамшетов Ербол Бахадурулы., Рыскелдиева Дильназ Талғатбекқызы. Риск ориентированный подход в аудите	193
Шапакова Роза. Оценка платежеспособности предприятия и способы ее обеспечения	196
Magzumova Ayaulym Kazhibekovna., Shakirova Moldir Bolatovna., Abdullina Medina Erzhanovna. Tax exemptions and incentives in developed countries	199

Amankossova Danagul., Nurkasheva N. S. Innovative approaches to financial stability analysis: the role of artificial intelligence, big data and blockchain in modern conditions	203
Bekenova Adiya Kairatova. Automation of accounting	209
Oryntay Aidana Kairatbekkyzy, Pirim Amina Ayankyzy, Sukhankulov Arman Karimovich. Identifying and mitigating fraud risks to improve business integrity and investment attractiveness	214
Popov Georgii Evgenievich. Assessment of investment attractiveness of seaside districts of the Kaliningrad Oblast	219
Hakimova Malika Rahim qizi., Ochilov Ilyos Keldiyorovich. Improving cost accounting and product costing	223
Айсаева Үміт Орысбайқызы., Кайранбеков Бауржан Окташевич Коммерциялық емес ұйымдардағы гранттарды есепке алу: тәуекелдер және оларды басқару	227
Ахибова Айнұр Кинабекқызы., Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Қазақстандағы сауда ұйымдарының экспорттық-импорттық операцияларын автоматтандырудың тиімділігі	232
Алшынова Шұғыла Нұрболқызы., Кажмухаметова А.А.Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес бірлескен кәсіпкерліктің ерекшеліктері	236
Жанат Жанерке Мұратқызы., Кажмухаметова А.А. 16 (IFRS) Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес жалдау есебінің ерекшеліктері	241
Ибраева Анель Батырбекқызы., Акимова Бибигуль Жармухаметовна. Қазақстан Республикасындағы бюджеттік мекемелерді қаржыландыру: күйі мен мәселелері	245
Куанышова Асем Жаксыбаевна., Кайранбеков Бауржан Окташевич. Ішкі бақылау жүйесі және оның ұйымның басқару үрдісіне енгізу қажеттілігі	251
Нұржан Лейла Нұртілеуқызы., Кайранбеков Бауржан Окташевич. Кәсіпорынның тәуекелдерді басқару жүйесіндегі басқарушылық талдау	256
Орынбасар Шұға Нұрғалиқызы. Бағамдық айырмашылықтардың бухгалтерлік есептегі ролі	262
Рамазанова Мадина Алтынбековна., Садуакасова Кунсулу Жылкайдаровна Агротехсервис компанияларында Direct costing жүйесінде шығындарды есепке алу	267
Сарман Айнұр Болысбайқызы., Кайранбеков Бауржан Окташевич. Цифрлық экономика дәуіріндегі қаржылық және басқарушылық есептің өзара байланысы	275
Сұлтанова Балнұр Абылайқызы, Садуакасова К.Ж.Көтерме саудада тауарлардың түсуін және өткізілуін есепке алуды ұйымдастыру	281
Тілеухан Гүлзат Серікханқызы. Кірістер мен шығыстарды сызықтық емес бюджеттеу	286
Узбаканова Шынар Берикхановна. Өнеркәсіптік экологиялық инновациялар кәсіпорындар жетістік факторы ретінде қоғамның теңгерімді дамуы	291
Хабибулла Нұрилла Тұрланқызы. Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу әдістемесі	296
Айболатова Аяжан Айболатовна.,Садуакасова Кунсулу Жилкайдаровна. Цифровизация государственной системы закупок: путь к устойчивому и экологически безопасному развитию в Казахстане	300
Parmanova Faina.. Nurkasheva N. S.Accounts payable of the organization in conditions of instability of the economy methodological foundations of management and analysis	304

Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу әдістемесі

Хабибулла Нұрилла Тұрланқызы,
4-курс студенті, бағыты «Экономика»
мамандық «Есепжәне аудит»

Л.Н.Гумилев атындағыЕвразияҰлттық Университеті
Қазақстан

Аңдатпа. Бұл мақалада импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу әдістемесі ХҚЕС (IAS 2) және Қазақстан Республикасының салық заңнамасы негізінде қарастырылады. Импорттық тауарлардың өзіндік құнын дұрыс есептеу кәсіпорындардың қаржылық есептілігін қалыптастыруда және салықтық міндеттемелерді орындауда маңызды рөл атқарады. Мақалада сатып алу бағасы, импорттық баждар мен салықтар, тасымалдау шығындары, өңдеу шығындары және басқа да шығындардың есепке алынуы көрсетілген. Сонымен қатар, ҚҚС салықтық есепке алу тәртібі және оның тауардың өзіндік құнына қосылуы туралы түсінік берілген. Бухгалтерлік жазбаларды дұрыс жүргізудің маңыздылығы да атап өтілген. Мақала импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу әдістемесінің тиімділігі мен оның салықтық міндеттемелерді дұрыс орындауға ықпалы туралы тұжырымдар айтылған.

Кілтті сөздер: импорттық тауарлар, өзіндік құн, ХҚЕС (IAS 2), салық заңнамасы, ҚҚС (қосымша құн салығы), кедендік баждар, тасымалдау шығындары, өңдеу шығындары, сатып алу бағасы, бухгалтерлік жазбалар, тауардың өзіндік құнын есепке алу, Қазақстан Республикасының салық кодексі, тауардың құнын есептеу, қаржылық есептілік, салықтық міндеттемелер

Методология учета стоимости импортных товаров

Хабибулла Нұрилла Тұрланқызы,
студентка 4-го курса направления «Экономика»
специальность «Учет и аудит»

Евразийский Национальный Университет им.Л.Н.Гумилева
Казахстан

Аннотация.В статье рассматривается методология учета стоимости импортных товаров на основе МСФО (IAS 2) и налогового законодательства Республики Казахстан. Правильный расчет стоимости импортных товаров играет ключевую роль в формировании финансовой отчетности и выполнении налоговых обязательств предприятий. В статье приведены расходы на покупную цену, импортные пошлины и налоги, транспортные расходы, расходы на переработку и другие затраты. Также объясняется порядок учета НДС и его включение в стоимость товаров. Подчеркивается важность правильного ведения бухгалтерских записей. В статье приведены выводы о эффективности методики учета стоимости импортных товаров и ее влиянии на правильное выполнение налоговых обязательств.

Ключевые слова: импортные товары, стоимость товаров, МСФО (IAS 2), налоговое законодательство, НДС (Налог на добавленную стоимость), таможенные пошлины, транспортные расходы, расходы на перераб

отку, покупная цена, бухгалтерские записи, учет стоимости товаров, Налоговый кодекс Республики Казахстан, расчет стоимости товаров, финансовая отчетность, налоговые обязательства

Methodology for Accounting the Cost of Imported Goods

Khabibulla Nurilla Turlanqyzy
A 4th year student in Economics
"Accounting and Auditing" profile
Faculty of Economics
L.N.Gumilyov Eurasian National University
Kazakhstan

Annotation. This article discusses the methodology for accounting the cost of imported goods based on IAS 2 and the tax legislation of the Republic of Kazakhstan. Proper calculation of the cost of imported goods plays a crucial role in the formation of financial statements and the fulfillment of tax obligations of enterprises. The article outlines the inclusion of purchase price, import duties and taxes, transportation costs, processing costs, and other expenses. It also explains the procedure for accounting VAT and its inclusion in the cost of goods. The importance of correctly maintaining accounting records is emphasized. The article concludes with the effectiveness of the methodology for accounting the cost of imported goods and its impact on proper fulfillment of tax obligations

Keywords: imported goods, cost of goods, IAS 2, tax legislation, VAT (Value Added Tax), customs duties, transportation costs, processing costs, purchase price, accounting records, cost accounting of goods, Tax Code of the Republic of Kazakhstan, goods cost calculation, financial statements, tax obligations.

Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есептеу — кәсіпорындардың қаржылық есептілігін құруда және салықтық міндеттемелерін дұрыс орындауда маңызды аспект болып табылады. Бұл процесс халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) және Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады. Дұрыс есептелген өзіндік құн кәсіпорынның қаржылық көрсеткіштерін тиімді басқаруға және салықтық міндеттемелерді дұрыс орындауға мүмкіндік береді.

1. ХҚЕС бойынша импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу ХҚЕС (IAS 2) «Запастар» бойынша, тауарлардың өзіндік құны мына шығындарды қамтиды:

- Сатып алу бағасы: Бұл тауарды сатып алу кезінде төленген нақты ақша сомасы.
- Импорттық баждар мен салықтар: Кедендік баждар, ҚҚС және басқа да салықтар, салық органынан қайтарылмайтындары.
- Транспорттық шығындар: Тауарларды жеткізу үшін жұмсалған шығындар, сондай-ақ тиеу және түсіру жұмыстары.
- Өңдеу шығындары: Тауарларды сақтап, оларды соңғы тұтынушыға жеткізу үшін қажет болатын шығындар.
- Сауда жеңілдіктері, дисконттар және басқа да ұқсас шығындар: Тауар сатып алу кезінде пайда болған жеңілдіктер.

Мысалы, егер импорттық тауардың бағасы 100 000 теңге болса, импорттық баждар 5 000 теңге, транспорттық шығындар 13 000 теңге және кедендік рәсімдеуге жұмсалған шығындар 2 000 теңге болса, онда тауардың өзіндік құны: $\text{Өзіндік құн} = 100\,000 + 5\,000 + 13\,000 + 2\,000 = 120\,000$ теңге.

ҚР салық заңнамасы бойынша импорттық тауарлардың өзіндік құны Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес, импорттық тауарлардың өзіндік құнына ҚҚС (қосымша құн салығы) да кірістірілуі мүмкін. Бұл салық сомасы тауардың сатып алу бағасына қосылып, кейін салықтық есептеулерде ескерілуі қажет және импорттық тауарды сатқан кезде ол есепке алынады. ҚҚС есептеу: ҚР Салық кодексінің 243-бабының 9-тармағына сәйкес, сатып алынған тауарлардың құнына қосылған ҚҚС салықтық есептеулерде есепке алынбайды, алайда ол тауардың өзіндік құнына қосылады. Осылайша, тауарды сатып алу кезінде төленген ҚҚС импорттық тауардың өзіндік құнына енгізіледі. ҚР Салық кодексінің 243-бабы бойынша: Тауарлар сатып алғанда немесе жұмыс, қызмет көрсеткенде, ҚҚС сомасы салықтың негізгі сомасымен бірге көрсетіледі, бірақ ҚҚС есепке алынбаса, ол тауардың өзіндік құнына қосылады. Сондықтан, импорттық тауарларға төленген ҚҚС сомасы (егер ол қайтарылмаса) тауардың өзіндік құнына қосылып, салықтық есептеулерде ескеріледі.

Мысал: Егер импорттық тауардың сатып алу бағасы 100 000 теңге болса, ҚҚС 12% (12 000 теңге) болса, онда тауардың өзіндік құны: $\text{Өзіндік құн} = 100\,000 + 12\,000 = 112\,000$ теңге болады. ҚҚС-ты тауардың өзіндік құнына қосу ХҚЕС-ға сәйкес жүзеге асырылады, бірақ салықтық есептеулерде ҚҚС сома бөлек көрсетіледі.

IAS 2 бойынша қорларды сатып алу құны сатып алу бағасын (контракт құны), импорттық баждарды және басқа да салықтарды (салық органынан кейін қайтарылмайтын салықтарды қоспағанда), сондай-ақ көлік, жүк тиеу-жүкті түсіру және тауарларды, материалдарды және қызметтерді сатып алу үшін тікелей байланысты басқа да шығындарды қамтиды. Тауардың өзіндік құнына Қазақстан Республикасының кедендік аумағында осы тауарды сатып алу үшін жасалған шығындар қосылады. Сауда жеңілдіктері, төлемдерді қайтару және басқа да ұқсас баптар сатып алу шығындарын анықтаған кезде алынып тасталады.

ҰҚЕС бойынша қорлардың өзіндік құны сатып алу бағасы, импорттық баждар мен салықтардан (қайтарылатын салықтарды қоспағанда) тұрады. Сауда жеңілдіктері, төлемдердің қайтарылуы және басқа да ұқсас баптар шығындарды анықтаған кезде алып тасталады. Өндеу шығындары және қорлардың ағымдағы орны мен жағдайын қамтамасыз ету үшін жасалған басқа да шығындар сол кезеңде шығын ретінде танылады.

Осылайша, А. Егер тауарды жеткізушіге Қазақстан Республикасында немесе тауарды импорттау кезінде мемлекетке (яғни бюджетке) төленген ҚҚС салықтық есепке жатқызылса (осылайша мемлекет сіздің ҚҚС шығындарыңызды қайтарса, кезеңнің соңында ҚҚС төлеу сомасын азайтады), онда бұл ҚҚС сомасы тауардың өзіндік құнына қосылмайды. Б. Егер тауарды жеткізушіге Қазақстан Республикасында немесе тауарды импорттау кезінде мемлекетке (бюджетке) төленген ҚҚС салықтық есепке жатқызылмаса (оның ішінде ҚҚС бойынша тіркеуде тұрмайтын тұлғаларға қатысты), салық органдары ешқандай қайтарым жасамаса, онда бұл төленген ҚҚС сатып алу құнына қосылады.

Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу барысында бухгалтерлік жазбаларды дұрыс көрсету маңызды. Бұл процесс бухгалтерлік есепті жүргізудің дұрыстығын қамтамасыз етеді.

Операция мазмұны	Дт	Кт
Тауардың сатып алуына алдын ала төлем жасалды	1310	3310
Тауарды қоймаға қабылдағанда төлем есепке алынады	1330	1310
Кедендік баждар мен басқашығындар есепке алынады	1330	3310
Транспорттық шығындар есепке алынады	1330	3310
ҚҚС бойынша есеп айырысу	1330	3120
Тауар сатылған кезде кіріс есепке алу	1310	7010

Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу ХҚЕС (IAS 2) және Қазақстан Республикасының салық заңнамасы негізінде жүзеге асырылады. Бұл процессте сатып алу шығындары, көлік шығындары, импорттық баждар мен салықтар, сондай-ақ басқа да шығындар ескеріледі. Кәсіпорындар осы ережелер мен стандарттарға сәйкес дұрыс есеп жүргізу арқылы қаржылық есептіліктерін қалыптастырады және салықтық міндеттемелерін орындайды. Әрбір операцияға дұрыс бухгалтерлік жазбаларды жасау өте маңызды, себебі ол салықтық есептіліктің дұрыстығына және қаржылық көрсеткіштердің анықтығына әсер етеді. Импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу — бұл кәсіпорындардың қаржылық есептілігін қалыптастырудағы маңызды процесс, өйткені ол тек кәсіпорынның қаржылық жағдайын дұрыс көрсетумен ғана шектелмей, сонымен қатар салықтық міндеттемелерді дұрыс орындауға мүмкіндік береді. Қазақстан Республикасының Салық кодексі мен ХҚЕС талаптарына сәйкес, импорттық тауарлардың өзіндік құнын дұрыс есептеу үшін барлық шығындар, оның ішінде сатып алу бағасы, кедендік баждар, салықтар (ҚҚС және басқа салықтар), тасымалдау шығындары және

басқа да қосымша шығындар есепке алынып, олар тауардың өзіндік құнына қосылады. ХҚЕС(ІАС) 2 стандарты бойынша, барлық шығындар нақты құжаттар негізінде есептеліп, тауардың есептелген құнынан шығарылады. Қазақстан Республикасының салық заңнамасы, атап айтқанда, ҚҚС-ты есепке алу және оны сатудан кейін есепке алу тәртібі, кәсіпорындардың қаржылық жағдайын оңтайландыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, дұрыс жүргізілген бухгалтерлік жазбалар (проводкалар) импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу кезінде маңызды рөл атқарады. Әрбір операцияның бухгалтерлік жазбалары дұрыс тіркеліп, тауарлардың түсуінен бастап сатылуына дейінгі барлық кезеңдерде есепке алынуы қажет. Бұл кәсіпорынның қаржылық есептілігі мен салықтық міндеттемелерін басқаруға тиімді түрде ықпал етеді. Қорытындылай келе, импорттық тауарлардың өзіндік құнын есепке алу әдістемесі кәсіпорынның қаржылық жағдайын дұрыс басқару және заңды түрде салықтық міндеттемелерін орындау үшін өте маңызды. ХҚЕСмен ҚР салық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылған есеп жүргізу барлық шығындардың дұрыс есепке алынуына және салық салудың тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. МСФО (IAS) 2 «Запастар» - Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары, 2017 жыл.
2. ҚР Салық кодексі - Қазақстан Республикасының Заңы, 2021 жыл.
3. Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңдары - Қазақстан Республикасының Заңы, 2021 жыл
4. Көшербаев Б.А., Нұрпейісова А.А. «Бухгалтерлік есеп негіздері» – Алматы, 2020 жыл.
5. Международные стандарты финансовой отчетности. Комментарии и разъяснения – Москва, 2020 жыл.
6. Қосымша құн салығын есептеу және салықтық есептілік жүргізу жөніндегі нұсқаулық – Алматы, 2019 жыл.
7. Учет.кз